

SPRÁVY ZO SALEZIÁNSKÝCH MISIÍ

1. číslo v roku 2022

Vytvárame priestor
pre aktívne šírenie
dobra

Vo vnútri nájdete

Úvodník

Zápisky z našej
návštevy Kakumy

1

Tehlička 2022

2

Projekty

Dobrovoľníci

3

Adopcie

Podporme

4

Úvodník

Správy, hlavne tie mediálne, majú snahu byť negatívne a čo najviac šokujúce. V našich správach zo saleziánskych misií vám, naopak, píšeme o dobre, ktoré sa nenápadne a vytrvalo koná prostredníctvom zaniietených ľudí po celom svete, ale aj u nás. Samozrejme, každý z nich má aj svoje nedostatky a mohol by robiť veci ešte lepšie, tak ako aj každý z nás. Nech nás neznechucuje, že svet a ľudia ešte nie sú dokonalí, a nech to nie je dôvodom pre sklamanie a nechotu zapájať sa do dobra. Chceme vás hlavne oboznámiť s našou tohoročnou zbierkou Tehlička, ktorá je opäť zameraná na utečenecký tábor v Kakume v Keni, tak ako pred dvoma rokmi. Vtedy nám jeden pán napísal: „Neprišpejem ani euro, nech sa naučia robiť!“ Dúfame, že dotyčný pán po prečítaní informácií o tomto tábore a našej činnosti v ňom zmení

názor a predsa len prispeje, aby mladí ľudia dostali možnosť vyučiť sa remeslu a žiť svoj život v pokoji, z práce svojich rúk. Veď aj mnohé rodiny na Slovensku začali dôstojný život po tom, ako sa niekto z nich vrátil na začiatku storočia z Ameriky a z týchto za hranicami zarobených peňazí kúpil pole či dom. Vzájomná pomoc je ľuďom vlastná, je ľudské nenechať trpiaceho v biele. Je dôležité túto pomoc robiť múdro a zodpovedne, aby sme u núdzneho nevytvárali závislosť na pomoci, ale viedli ho k samostatnosti. Aj preto sa snažíme o našej činnosti informovať, aby do nej boli zapojení čím viacerí, a tak sme spoločne nachádzali ešte účinnejšie spôsoby skutočného rozvoja.

Prajem vám požehnaný čas.

Štefan Kormančík,

Misijný delegát SDB, predseda SAVIO o.z.

Zápisky z našej návštevy Kakumy

14. júl 2021, Kakuma

- Naša ďalšia cesta smerovala do severnej časti Kene, konkrétne do mesta Kakuma, **známeho vďaka obrovskému utečeneckému tábore.**
- Z malého mestečka vidieckeho typu, ktoré tu predtým stálo, sa stáva husto

osídlené mesto, kde sa začínajú ukazovať už aj väčšie budovy. Miestni obyvatelia z kmeňa Turkana majú v porovnaní s ľuďmi v tábore ešte menej možnosti. Hoci žijú a pohybujú sa slobodne, chýba im toho veľmi veľa. Okrem základných potrieb ako je voda a jedlo to bola do-

nedávna napríklad aj učňovská škola. Saleziáni začali s budovaním školy mimo tábora, aby ju mohli navštevovať aj oni.

- Čaká nás **návšteva školy, ktorá stále nemá ubytovanie pre učiteľov.** Tí sem prichádzajú z rôznych častí Kene a momentálne bývajú priamo v utečeneckom

tábore v saleziánskom centre, ktoré sa postupne rúca kvôli vychýlenému korytu rieky. Učitelia tu nie sú v bezpečí a súrne potrebujú nové ubytovanie. Počas Tehličky 2020 sa nám v lockdowne nepodarilo vyzbierať dosť peňazi na jeho výstavbu.

15. júl 2021, Kakuma

- V škole v súčasnosti prebiehajú napríklad stolárske kurzy. Sledujem študentov, ktorí pracujú na výrobe stolov, stoličiek či kresiel. Učia sa remeslu sv. Jozefa, ktorého si tento rok pripomíname. Väčšinou sú veselí, premýšľam prečo. Neskôr mi jeden z nich, Peter, hovorí o tom, že **jeho najväčším snom je do-**

končiť školu a začať pracovať ako stolár. Uvedomujem si, že bez prítomnosti saleziánova ich otcovskej starostlivosti by aj táto jeho nádej zhasla.

- Pristavíme sa pri pár študentoch, ktorí nám hovoria podobné veci, napríklad o tom, akí sú šťastní, že majú možnosť vyučiť sa. To, čo je **pre nás samozrejmosť, oni berú ako dar od Boha.**
- Po ceste naspäť do Nairobi v aute diskutujeme o možnostiach, ako pomôcť s výstavbou bezpečného ubytovania pre učiteľov. S projektom, ktorý sme napísali pred mesiacom, sme vo veľkej konkurencii neuspeli. Musíme nájsť spôsob, ako im pomôcť.

Kurz slúži aj ako produkčná jednotka, vďaka čomu je možné zabezpečiť pracovný materiál.

25. august 2021 Bratislava

- V SAVIO padlo **spoločné rozhodnutie vrátiť sa v Tehličke 2022 k téme Kakuma** a pokúsiť sa dokončiť, čo sme pred rokom začali.

Zabavte sa hrami

Podobne ako počas minuloročnej Tehličky, aj teraz sme si pre vás pripravili zaujímavé online aktivity. V prvom rade sa **dobře zabavíte pri virtuálnom pexese, puzzle či osemsmernovke**, ale určite sa aj niečo nové dozviete a naučíte. **Pri vedomostnom kvíze sa nezaobídete bez informácií z brožúry.**

Prelistujte si brožúru online

V **repasovanej brožúre** sa dozviete o Turkane – zemi zabudnutia, nájdete v nej **17 výziev a aktivít** a budú vás ňou sprevádzať **dvaja učители – Slovák Ján Kandur a Keňan Calvin Lianda**. Vo svojich otázkach a odpovediach sa priblížia jeden druhému bez toho, aby museli precestovať stovky kilometrov. Neváhajte a aj vy sa k nim **pridajte na cestu poznávania** nášho farebného sveta.

Tehlička

www.tehlicka.sk

Spoznajme Kakumu cez fotografie

Výstava 40 fotiek z Kakumu je **dielom** našej projektovkej manažérky **Adriany Mahdalovej**. Počas osobnej návštevy v Kakume zvečnila **ľudí žijúcich priamo v utečeneckom tábore**. Výstava bude prístupná na www.tehlicka.sk počas trvania zbierky.

Duchovné materiály

Zbierka Tehlička nás každý rok sprevádza 40-dňovým pôstom, obdobím stíšenia a modlitby. **Preto vám aj v rámci nášho sprievodného programu ponúkame online materiály ako krížovú cestu, duchovné obnovy či nápady na stretnúť pre deti a mladých.** Tieto duchovné materiály sú úzko prepojené s témou tohtoročnej Tehličky zameranej na pomoc pre saleziánsku komunitu v Kakume. **Vďaka nim môžete hlbšie prežiť obdobie pôstu a pripraviť sa tak na najväčšiu slávnosť kresťanov – Veľkú noc.**

foto: Daniela Henelová

Mandazi je tradičná kenská pochúťka, veľmi podobná našim šiškám. Ako sa pripravujú?

V miske zmiešame $\frac{3}{4}$ šálky cukru, 1 a pol lyžičky prášku do pečiva, štipku kardamónu a štipku soli, trochu múky a 5 vajíčok. Všetko premiešame a pridáme zvyšné kilo múky a znova cesto premiešame. Následne postupne pridávame 200 ml oleja a 200 ml teplej (nie horúcej) vody. Cesto by sa nemalo trhať ani byť veľmi mazľavé od vody. Ak sa trhá, pridáme trošku oleja a naopak, ak je mazľavé, pridáme trochu múky. Keď je cesto vypracované, uzavrieme ho do nádoby a necháme postáť aspoň 30 minút. Do hrnca si pripravíme dostatok oleja na vyprážanie a cesto si vyvalkáme na hrúbku cca 1 cm a nakrájame na ľubovoľné tvary. Následne vhodíme do rozpáleného oleja a vyprážame dohneda z oboch strán. Po vybratí ich necháme odkvapkať a vychladnúť a môžeme servirovať. Budeme radi, ak sa **zapojíte aj do našej celoročnej kuchárskej výzvy Varíme so saleziánskym misijným kalendárom** a podelíte sa s nami o vaše výtvary. Viac info na SAVIO o.z. Facebooku a Instagrame.

Projekty

Úspešná kampaň Neobyčajné jablká

V adventnom období sme realizovali kampaň Neobyčajné jablká, v rámci ktorej sme chceli slovenskej verejnosti priblížiť naše aktivity v pestovaní jabloní v Tanzánii. **O pestovanie jabloní sa intenzívne snažíme od roku 2020 v spolupráci so SlovakAid v rámci spoločného projektu Podpora samostatne zárobkovej činnosti v poľnohospodárstve cez budovanie praktických zručností.** V adventnej kampani sa nám podarilo vyzbierať 9 817 EUR a všetkým darcom patrí naša úprimná vďaka. Finančné dary umožnia v roku 2022 pokračovať v školeniach pre farmárov, zabezpečiť starostlivosť o ovocnú škôlku a podporovať tvorbu odberateľského reťazca pre jablká dopestované farmármi.

Studne pre Angolu

Začiatkom roka 2022 rozbiehame v Angole projekt výstavby šiestich studní, ktorými chceme zabezpečiť prístup k pitnej vode pre viac ako 8 000 ľudí. Päť studní bude postavených v provincii Huambo, kde majú saleziáni don Bosca štyri alfabetizačné centrá s 2 260 študentmi a tiež základnú školu. Škola má 4 200 žiakov v ôsmich triedach. Ak sa saleziánom podarí otvoriť aj strednú školu, ktorá bude jedinou v oblasti, zo studne v areáli ško-

ly bude mať osov až 5 200 detí. Posledná studňa bude postavená v hlavnom meste Luanda v mestskej časti Viana. Saleziáni tu majú internát pre mládež a strednú školu pre 600 mladých ľudí. Je možné, že voda zo studne bude trochu slaná, ale bude využívaná prevažne na poľnohospodárske účely, vďaka čomu bude možné zlepšiť sebestačnosť školy. **Projekt podporil štedrý darca sumou vo výške 30 000 EUR, za čo mu zo srdca ďakujeme.**

Nový jabloňový sad v Tanzánii

V spolupráci s OZ MISIA MLADÝCH rozbiehame v Tanzánii nový projekt s názvom Založenie jabloňového sadu a lepšia starostlivosť o kravy vo farnosti v Mafinge. V rámci projektu plánujeme vysadiť 100 jabloní na farskom pozemku saleziánov don Bosca v meste Mafinga. Priamo v areáli fary je internát pre chudobné dievčatá, ktoré sa vo farskom školiacom stredisku učia krajčírskemu remeslu. **Nový jabloňový sad bude pre dievčatá príležitosťou, aby získali ďalšiu praktickú zručnosť – naučia sa pestovať jablone v tropickom podnebí.** Pestovanie jabloní môže ľuďom v Tanzánii výrazne zlepšiť život, keďže jablká sa tam dajú dobre predávať a stromy si nevyžadujú náročnú starostlivosť. Treba iba vedieť, ako na to, a my ich to v rámci projektu nau-

číme. **Vysadené jablone zároveň zvýšia udržateľnosť saleziánskej farnosti.**

V rámci projektu bude zakúpená aj sekačka na trávu, vďaka ktorej bude môcť fara pripravovať kravám potravu priamo vo svojom areáli. V súčasnosti sa kravy pasú mimo farského pozemku a často pri pastve skonzumujú nebezpečné predmety ako klince či plasty, kvôli čomu majú zažívacie ťažkosti. **Príprava potravy priamo na fare zvýši kvalitu starostlivosti o kravy, a tým aj kvalitu kravských produktov.**

Realizáciu projektu finančne podporilo OZ MISIA MLADÝCH. Za podporu srdečne ďakujeme.

Dobrovoľníci

Šťastný návrat na Slovensko

Po roku strávenom na misii v Keni sa na Slovensko vrátili naši dvaja úžasní dobrovoľníci Tibor a Robo. Sme im nes-

mierne vďační za ich čas, ktorý venovali mladým zo saleziánskeho diela v Langate a za ich odvahu vydať sa na túto dobrodružnú cestu.

Dobrovoľníčka Magdaléna z Tanzánie posielala pozdrav

„Študenti sú späť! A my sme znova v jednom kole. Modlitby, omše, hodiny, poobedné hry a súťaženie v domoch. Tak tiež prišli noví prváci, ktorí sú miestami

ako naše vlastné deti. Tiež nechýbajú ani „party“ Ako napríklad don Bosco deň a športový deň. A najbližšiu sobotu nás čaká maratón. Tak nám držte palce.“

> ADOPCIE

Sledujte videá zo života Bosco Boys na našom novom YouTube kanáli

Pred necelým rokom sme prešli na nový YouTube kanál SAVIO o.z., kde pre vás pridávame zaujímavé videá nielen zo života chlapcov z ulice, ktorých sumou 33 eur mesačne podporujú darcovia v programe Adopcia detí v Keni. Môžete si napríklad pozrieť, ako si vo vedrách perú každú sobotu svoje šaty, či akí kreatívni boli počas Vianoc. Srdečne vás pozývame na odber nášho YouTube kanála.

(Najnovšie) správy z Južného Sudánu

Občianske nepokoje a konflikty trvali v Južnom Sudáne desaťročia. V roku 2013 sa situácia v krajine natoľko vyhrotila, že sme boli nútení našich dobrovoľníkov na nejaký čas presunúť do Kene. Daná situácia spôsobila, že sme dobrovoľníkov prestali vysielat úplne. V programe Adopcia tried v Južnom Sudáne a Sudáne začalo čoskoro ubúdať darcov pre nedostatok informácií z krajiny. Práve v tom čase bola

Eko – ručné pranie v Bosco Boys

pomoc najviac potrebná a **ďakujeme všetkým darcom, ktorí vytrvali.** Podporovať triedu bez tváre je vzdialené nášmu európskemu mysleniu, ale tento program je veľmi blízky africkému mysleniu, ktoré sa zameriava na komunitu, nie na jednotlivca a individualizmus.

Naše 3 dobrovoľníčky, Barbora, Saška a Veronika, sú po dlhom čase prvé dobrovoľníčky, ktoré sa, doprevádzané misijným delegátom Štefanom Kormančíkom SDB, vydali na túto náročnú cestu. Veríme, že ich prítomnosť tam, ale aj správy a fotky z ich misijného pôsobiska, budú motivovať nových darcov **zapojiť sa do na Slovensku výnimočného programu Adopcie tried.**

Úsmev nie je žiadna šifra...

Prajeme vám príjemnú zábavu pri lúštení osemšmerovky.

V	Ý	Z	V	A	V	P	A	Ň	E	K	Z	A
Ý	D	E	A	K	I	R	F	A	I	L	A	S
S	A	I	L	E	Z	I	Č	U	N	N	I	E
T	E	N	I	A	N	S	A	E	A	J	S	M
A	P	E	S	N	E	P	A	L	V	P	M	J
V	O	Ď	Ž	A	D	E	I	B	O	D	B	O
B	M	K	O	K	U	J	Z	J	T	K	R	P
A	Á	O	K	R	T	M	M	Ž	Y	E	Š	A
K	H	R	U	U	Š	E	I	J	B	M	O	Z
E	A	Y	R	T	S	A	A	M	U	K	A	K
I	M	T	Z	A	C	H	R	Á	Ň	M	E	D
R	E	O	Y	I	N	T	E	R	N	Á	T	Ť

Použité slová:

Afrika, internát, Kakuma, Keňa, koryto, kurzy, obdobie dažďov, pomáhame, prispeme, rieka, spojme sa, Turkana, ubytovanie, učítelia, výstavba, výzva, zachráňme, zapojme sa, škola, študenti, žiaci

Podporme

Bez dobrých učiteľov nemôže byť dobrá ani škola. Zachráňte vzdelanie mladých v Kakume na www.tehlicka.sk alebo prispajte na účet verejnej zbierky Tehlička: IBAN: SK69 1100 0000 0026 2085 2641, variabilný symbol: 2203037002. SAVIO o.z., Miletičova 7, 821 08 Bratislava.

Za každý dar vopred ďakujeme a vyprosujeme hojnosť Božích milostí.

Saleziáni don Bosca a SAVIO o.z.
Miletičova 7
821 08 Bratislava

www.saleziani.sk
www.savio.sk
misie@saleziani.sk

Správy informujú o dianí
v saleziánskych misiách
a o aktivitách v Savio o.z.

PAY by square

